SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

CENTRALNEJ SZKOŁY WOJSKOWEJ GIMNASTYKI i SPORTÓW

W ROKU SZKOLNYM

1926/27

POZNAŃ 1927
„ŻOŁNIERZ WIELKOPOLSKI" — (WYDANIE NIEURZĘDOWE)

SPRAWOZDANIE

Z DZIAŁALNOŚCI

CENTRALNEJ SZKOŁY WOJSKOWEJ GIMNASTYKI i SPORTÓW

W ROKU SZKOLNYM

1926/27

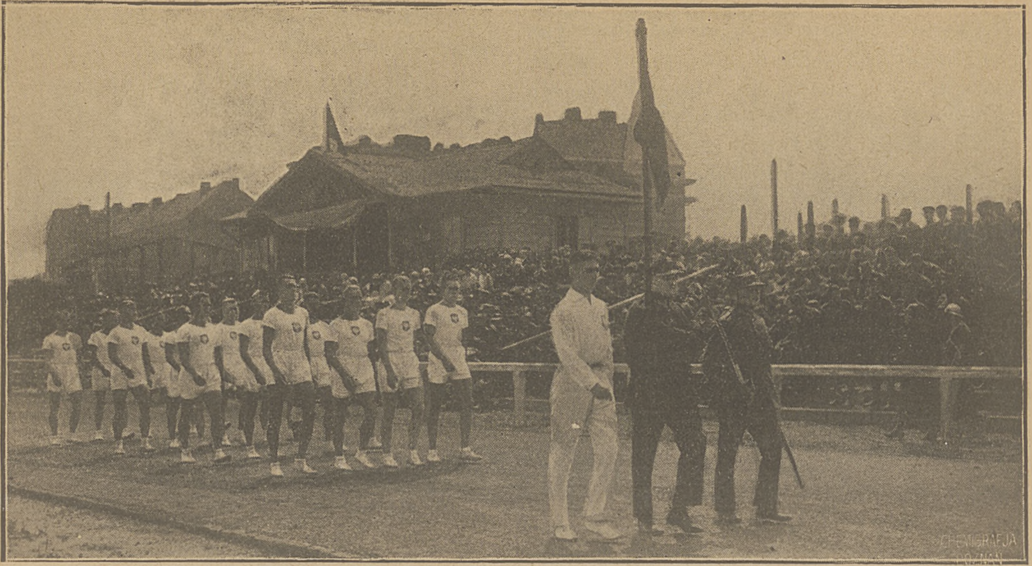

POZNAŃ 1927

„ŻOŁNIERZ WIELKOPOLSKI" — (WYDANIE NIEURZĘDOWE)

CZCIONKAMI DRUKARNI DOWÓDZTWA OKRĘGU KORPUSU NR. VII. POZNAŃ

Zawody w Pradze Czeskiej, dnia 8 lipca 1925 r. Wejście zawodników C. S. W. G. i Sp.

Wstęp.

Powstanie C. S. W. G. i Sp. oraz jej rozwój w pierwszem pięcioleciu 1921/1926.

Pierwszym zawiązkiem rozwojowym prac wychowania fizycznego w armji polskiej było powstanie Wydziału Wychowania Fizycznego w ówczesnym Departamencie Naukowo-Szkolnym M. S. Wojsk. Wydział został utworzony w lecie 1919 r. przez Szefa Departamentu gen. Jacynę z inicjatywy ppłk. Dr. Osmolskiego (ówczesnego kpt.) który też został mianowany kierownikiem Wydziału Wych. Fiz. Współpracownikami jego byli kpt. dr. Pawełek (ówczesny por.), oraz pracujący przy organizacji kursów p. Jeziorowski i p. Szereda (ówcześni podofic.).

Wydział zorganizował szereg kursów gimnastyczno-sportowych 3-miesięcznych a mianowicie:

Kursy gimn. sportowe.

1. Kurs gimn. sport. dla ofic. i podofic. Warszawa lipiec-wrzesień 1919 r.

2. Kurs gimn. sport. dla ofic. i podofic. Lwów październik-grudzień 1919 r.

3. Kurs gimn. sport. dla ofic. i podofic. Warszawa listopad 1919 r. — styczeń 1920 r.

Kursami warszawskimi kierował ppłk. Dr. Osmolski, kursem we Lwowie ppłk. Sikorski Walerjan (ówczesny kpt.), który następnie został przeniesiony służbowo do Poznania, gdzie jako inspektor w. f. O. K. VII. prowadził dalsze kursy, poprzedzające projektowane już naonczas otwarcie szkoły:

4. Kurs gimn. sport. dla ofic. i podofic. Poznań marzec-sierpień 1920 r

5. Kurs gimn. sport. dla podoficerów Poznań wrzesień-październik 1920 r.

6. Kurs gimn. sport. dla szeregowych Poznań październik-listopad 1920 r.

7. Kurs gimn. sport. dla podoficerów Poznań styczeń-luty 1921 r.

Pierwszy z tych kursów poznańskich wobec działań wojennych został zamieniony na szkołę podoficerską, oficerowie zaś wyjechali na front.

Rozkaz powołujący.

Rozkazem z dnia 25. stycznie 1921 r. utworzył Minister Spraw Wojskowych: Główną Szkołę Sportową Wojskową Gimnastyki i Sportów. Nazwę jej w roku 1922 zmieniono na „Centralna Szkoła Wojskowa Gimnastyki i Sportow".

Kadra szkoły.

Na komendanta Szkoły został powołany ppłk. Sikorski Walerjan (ówcz. mjr.) Kadrę szkolną stanowili pozatem: Kpt. Baran Jan, kierownik ćwiczeń w latach 1921—1925 r. Por. Fazanowicz, instruktor gimn. w latach 1921—1922 r. Por. Kuchar, instruktor l. atl. w roku 1921 r. Kpt. armji franc. Pouzergue, instr. szermierki w latach 1921—1922 r. P. Bourford, (Y. M. C. A.) instruktor boksu w roku 1921. Kpt. lek. Brodniewicz, lekarz Szkoły w roku 1921.

W dalszych latach przybywali następujący oficerowie:

Kpt. Baczyński (por.) instruktor wych. fiz. od r. 1922 do r. 1925. Por. Berski instruktor wych. fiz. od r. 1922 do r. 1924. Kpt. Borzęcki instruktor wych. fiz. od r. 1921 do r. 1922. Por. Gilewski instruktor wych. fiz. od r. 1921 do r. 1925. Por. Laskowski instruktor szermierki i boksu od r. 1921 do r. 1923. Por. Łęgowski instruktor wych. fiz. od r. 1921 do r. 1924. Kpt. Szuszkiewicz instruktor wych. fiz. od r. 1921 do chwili obecnej. Por. Szydłowski instruktor wych. fiz. od r. 1922 do chwili obecnej. Por. san. Grodzki lekarz Szkoły od r. 1921 do r. 1923. Mjr. lek. Missiuro lekarz Szkoły od r. 1922 do r. 1925.

Ponadto instruktorzy dochodzący: płk. Golling instruktor szermierki w roku 1922. Fechtmistrz Targler (Wiedeń) instruk. szermierki od r. 1922 do r. 1925.

W pierwszych latach istnienia Szkoły była ona zespolona ze Studjum Wychowania Fizycznego Uniw. Poznańskiego, w ten sposób, że wykłady dla oficerów kursów rocznych odbywały się w sali Studjum Wych. Fiz. wspólnie z jego słuchaczami, ćwiczenia zaś również wspólnie pod kierunkiem instruktorów wojskowych na boisku Szkoły.

W Studjum Wych. Fiz. wykładali: prof. Dr. Piasecki — Dzieje wych. fiz. i Teorję wych. fiz. oraz Higjenę. Ppłk. Sikorski — Systematykę i metodykę gimnastyki. Dr. Adamski, następnie Dr. Parczewski, Dr. Szulc i Dr. Dębczyńska—Anatomję człowieka. Dr. Hoffmann, następnie Dr Lipiński — Fizjologię człowieka. Dr. Dryjski i prof. Błachowski — Psychologię.

Kursy Szkolne.

Szkoła prowadziła kursy następujących typów:

Oficerskie roczne kursy wychowania fizycznego.

Roczne kursy szermiercze.

Oficerskie $3^1/_2$ miesięczne kursy gimnastyczno-sportowe.

Podoficerskie 6-cio miesięczne kursy sportowe.

Kursy informacyjne (od 1—5-cio tygodni).

Ogólna ilość odbytych kursów i wykształconych instruktorów w pierwszym pięcioleciu przedstawia się następująco:

Ofic. roczne kursy W. F.

I. rok	1921/22 . .	25 ofic.	— 13 osób cyw.
II. „	1922/23 . .	21 „	— 29 „ „
III. „	1923/24 . .	15 ofic.	
IV. „	1924/25 . .	17 „	
V. „	1925/26 . .	24 „	
Razem:		102 ofic.	i 42 osób cyw.

Roczne kursy szermierki.

Rok	1921/22	15 podofic.	
„	1922/23 . . .	25 „	
„	1923/24	26 „	
„	1924/25	27 podofic.	i 2 ofic.
„	1925/26	32 „	i 5 „
Razem:		125 podofic.	i 7 ofic.

Ofic. 3 mies. kursy gimn. sport.

Wiosna	rok	1921	25 ofic.
„	„	1922	54 „
Jesień	„	1922	68 „
Wiosna	„	1923	34 „
Jesień	„	1923	34 „
Wiosna	„	1924	19 „
Jesień	„	1924	26 „
Wiosna	„	1925	39 „
Jesień	„	1925	31 „
Wiosna	„	1926	19 „
Razem:			349 ofic.

6-cio mies. podofic. kursy sport.

Rok	1921	25 podofic.
„	1921	111 „
„	1923	42 „
„	1925	39 „
„	1926	32 „
Razem:		249 podofic.

Ponadto: Obóz doświadczalny CSWG. i S. dla młodzieży P. W. nad morzem (Chałupy) w roku 1923 — 82 ochotn.

Kursy informacyjne.

7 dniowy dla ref. wych. fiz.	lato 1921	76	ofic.
3 tygod. „ „ „	„ zima 1921	52	„
4 „	„ lek. wojsk. wiosna 1922	8	„
5 tyg. dla ref p.w. i of. instr.	wiosna 22	90	„
5-dn. dla kursu D. C. W. A	lato 1922	80	„
	Razem:	306	ofic.

W ogólnem zestawieniu:

Oficerów 102 + 349 + 7 + 306 . . .	764
Podoficerów 125 + 249	374
Osób cywilnych 42 + 82	124
Razem:	1 262

Zasoby pedagogiczne.

Uposażenie Szkoły w lokale oraz pomoce naukowe było w pierwszem pięcioleciu bardzo skąpe. Wynikało to z prowizorycznego umieszczenia Szkoły w koszarach 57 p. p. do czasu projektowanego jej przeniesienia do Warszawy Z czasem urządzono Stadjon i halę ćwiczeń oraz salkę szermierczą, przez co polepszono warunki pracy.

Bibljoteka i laboratorjum Szkoły zostały dostatecznie zaopatrzone, natomiast zasoby odzieży i sprzętu sportowego były naogół skąpe. Budżet Szkoły podlegał stopniowym redukcjom oszczędnościowym. W roku 1925/26 kadra Szkoły liczyła zaledwie 6 oficerów na 12 stanowisk etatowych.

Wizytacje.

Szkołę odwiedzili w pierwszem pięcioleciu jej istnienia następujący wizytatorowie i goście:

Prezydent Rzeczypospolitej Wojciechowski 28. 4. 1923 r. Generał Niessel Szef. franc misji wojsk. w roku 1919. Pułkownik Trousson Szef wyszkolenia franc. m. wojsk. 8 5. 1923 r. Lord Cavan Szef. Sztabu gen Wielko-Brytanji 21. 10. 1923 r. Pułkownik Ivaldi attaché wojsk. Włoch i generał Kemal attaché wojsk Turcji 15. 8. 1924 r Attache wojsk. Japonji i Estonji 8. 8 1924 r. Pan Knudsen kierownik zakładu gimnastycznego w Kopenhadze 3. 4. 1924 r. Ponadto wielokrotnie: Generał Raszewski, Generał Sikorski, Generał Sosnkowski, Generał Hauser, Generał Osiński, Generał Grudzielski, Płk. szt. gen. Kleeberg i płk. szt. gen. Błeszyński.

Wyjazdy zagranicę.

Ze Szkoły byli wysyłani na studja zagraniczne:

Płk. Sikorski — do Francji (Joinville le Pont) 1924. Mjr. lek. Missiuro — do Francji (Joinville le Pont) 1924. Por. Szydłowski — do Francji (Joinville le Pont) 1925 Kpt. Baran — do Anglji (Aldershot) 1923. Na igrzyska VII. olimpjady do Paryża w roku 1924 wyjechali kpt Baran, por. Gilewski i chor. Adamczak, na koszt własny.

Zawody CSWG. i Sp. z czechosłowacką szkołą wojsk. wych. fiz.

Grupa zawodników Szkoły wyjechała na zawody z czechosłowacką wojskową szkołą wychowania fizycznego w Pradze w dniu 8. lipca 1925 roku. Zawodnicy nasi odnieśli w zawodach zespołowych lekkoatletycznych zwycięstwo 35 na 25, ulegając natomiast w szermierce.

Wydawnictwa.

Metoda prowadzenia prac wychowania fizycznego w armji została wprowadzona w całem wojsku przez opracowany z wybitnym udziałem Szkoły Regulamin Wychowania Fizycznego wydany w roku 1923. Ponadto ukazały się następujące wydawnictwa oparte na pracy w Szkole: Mjr. Sikorski, Programy ćwiczeń gimnastycznych, gier i pieśni żołnierskich na okres wyszkolenia rekruta“; „Budowa boisk wraz z torem przeszkód“. — „Krzywa toków lekcyjnych w zastosowaniu do wieku i płci“.

Kpt. Jan Baran: „Lekka atletyka“ — „Boks“.

Mjr lek. Missiuro: „Laboratorjum fizjologiczne na usługach wych. fizycznego i sportu“.

Wydano również tablice gimnastyczne ścienne (komplet obejmuje 22 arkuszy litogr. 60×80) skrypta „Teorja Wych. Fiz.“ według wykładów prof. Dr. Piaseckiego oraz „Projekt instrukcji walki na bagnety“ por. Szydłowski — por. Łęgowski.

Fundusz dyspozycyjny.

Wobec skąpych kredytów Szkoły przychodzili jej w pomoc oficerowie kadry i kursanci, z których składek powstał fundusz dyspozycyjny finansujący wydawnictwa oraz łożący na potrzeby reprezentacyjne.

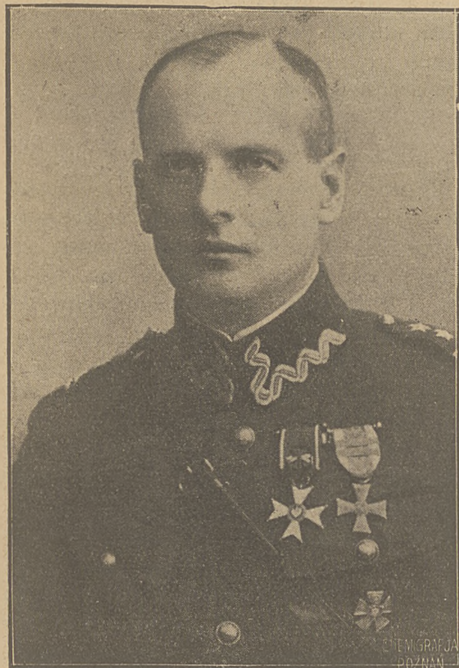
Wzmianki prasowe.

Sprawozdania z działalności C. S. W. G. i Sp. były umieszczane w czasopismach: Wojsk. Rocznik Sport. 1922, 1923, 1924. „Wych. Fiz.“ Poznań 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926. „Lekarz Wojskowy“ Warszawa 1922 Nr. 5.

Rok Szkolny 1926/27.

I. Obsada personalna.

Na jesieni roku 1926 Ministerstwo Spraw Wojskowych rozszerzyło etat i budżet Szkoły przywracając dawne rozmiary z przed okresu oszczędnościowych redukcji. Obecny et t obejmuje 14 oficerów i 20 podoficerów instruktorów.

Ppułk. Dr. Wł. Osmolski.

Komendant.

Komendę C. S. W. G. i Sp. powierzono Płk. Dr. Osmolskiemu byłemu Szefowi Wydziału Wychowania Fizycznego Oddz. III. Sztab M. S. Wojk. w latach 1921—1924' Płk. Dr. Osmolski objął z dniem 6. 10 1926 czynności komendanta Szkoły.

Kadra.

Z początkiem roku szkolnego obsada stanowisk w Szkole przedstawiała się następująco: Dyrektor Nauk por. Dr. Pawełek Alojzy—D-ca baonu i kierownik ćwiczeń kpt. Szuszkiewicz Rafał — D-ca komp. ofic. kpt. Dobrowolski Władysław — D-ca komp. podofic. kpt. Mierzejewski Czesław — Instruktor na etacie d-cy km. szerm. por. Sedlaczek Leopold — Instruktor wych. fiz. i walki bagn. por. Szydłowski Zdzisław — Instruktor szermierki i boksu por. Laskowski Kazimierz — Instruktor w. f. por. Konopacki Tadeusz — Adjutant por. Kaseja Michał — Kwatermistrz i d-ca komp. obsł. por Jencz Kazimierz — Lekarz Szkoły por. Dr. Pawełek Alojzy w zast.

W czasie roku szkolnego przybyli:

Por. lekarz Dr. Mazurek Józef z dniem 8. listopada 1926, na stanowisko lekarza Szkoły — Por. Dąbrowski Stanisław na stanowisko kwatermistrza Szkoły z dniem 10. stycznia 1927 (na miejsce por. Jencza, przeniesionego do innego oddziału).

Pozatem zaszły zmiany:

Por. Dr. Pawełek Alojzy mianowany Kpt. z dniem 1. stycznia 1927 roku. — Por. Sedlaczek Leopold, z dniem 3. 11. 1926 r. został przeniesiony do 58. p. p, pozostał jednak jako instruktor dochodzący do końca ofic. kursu rocznego wych. fiz. t. j. do dnia 3. 7. 1927 r.

Wykładowcy dochodzący.

Jako wykładowcy i instruktorzy dochodzący pracowali w Szkole podczas trwania kursu rocznego Wych. Fiz.:

Ppłk. Sikorski Walerjan, wykł. metodyki i systematyki. Dr. Lipiński Bohdan, wykł. fizjologji. Mjr. Korniłowicz Tadeusz, wykł. psychologji. Dr. Stojanowski Karol, wykł. antropologji. Kpt. Baran Jan, wykł. przepisów sportowych. Por. Sedlaczek Leopold, instruktor szermierki.

Nieobsadzone do końca roku szkolnego pozostały stanowisko drugiego lekarza i dwóch instruktorów.

Kadra podofic.

Kadrę podoficerską instruktorską stanowili: Chor. Adamczak Stefan — instruktor lekkiej atletyki. St. sierż. Ostałowski Roman — instruktor gimnastyki i l. atletyki. Wachm. Sztam Feliks — instruktor boksu i walki wręcz. Sierż Urbaniak Feliks — instruktor lekkiej atletyki i gier. Sierż. Janicki Józef — instruktor lekkiej atletyki i walki bagnetem. Sierż Zagacki Stanisław — instruktor szermierki. Sierż. Wierzba Leon — instruktor szermierki.

Kadra oficerska i podoficerska szkoły w roku 1926/7.

W czasie roku szkolnego przybyli: St. sierż. Dobrzański Stefan — instruktor lekkiej atletyki, Sierż. Kaczor Edward — instruktor walki bagnetem i gimnastyki. Ognm. Popiel Władysław — instruktor szermierki Ognm. Grzechowiak Czesław — instruktor gimnastyki i walki bagnetem. Plut. Meinhardt Mikołaj — instruktor boksu. Plut. Salwa Władysław — instruktor lekkiej atletyki.

Dwaj ostatni odeszli ze Szkoły w miesiącu wrześniu 1927 r.

II. Zakwaterowanie.

Koszary.

W roku szkolnym 1926/27 C. S. W. G. i Sp. mieściła się nadal w koszarach 57. p. p. zajmując część bloku (razem 41 ubikacji służbowych) na parterze i trzech piętrach. Cały ten obszar gmachu od dawna nie remontowany w roku 1926/27 odnowiono a nawet częściowo przebudowano.

Sala wykładowa.

Przedewszystkiem urządzono salę wykładową na 40 słuchaczy. Brak jej w latach poprzednich był powodem, że Szkoła musiała korzystać z dość oddalonej auli Studjum Wych. Fiz. Uniwersytetu Poznańskiego. Urządzenie i zaopatrzenie sali wykładowej, zakupienie przyborów i pomocy naukowych dały podstawę do prowadzenia samodzielnych wykładów nauk teoretycznych w Szkole. Pokój przylegający przeznaczono na bibliotekę i gabinet wykładowców.

Laboratorjum i gab. lekarski.

W obszernej sali urządzono laboratorjum pomiarów i izbę chorych przeznaczając przylegający pokój na gabinet lekarski.

Hala i stadjon.

W hali ćwiczebnej (rozmiary 90×20 mtr) wbudowano szatnię ogrzewaną, dokonano przeróbek pozwalających na lepsze wykorzystanie miejsca. Na boisku wykończono budowę budynku natrysków, zmieniono zniszczone barjery i bramki, postawiono nowy tram i drabinki szwedzkie wzdłuż ściany budynku natrysków. Dokoła boiska zasadzono 100 drzewek 5 mtr. wysokości, zbudowano murowane ścieki dla stoku wody deszczowej, wyremontowano bieżnię i wykopano skocznię zapasową. Założono

boisko pomocnicze przez zrównanie terenu i zasypanie rowów. Przeprowadzono oświetlenie elektryczne hali i w budynku natrysków. Doprowadzono do wzorowego stanu 3 korty tennisowe na stadjonie.

Zapoczątkowanie budowy sali gimnast.

W końcu roku szkolnego otrzymano kredyt na wybudowanie sali gimnastycznej, którą postanowiono wytworzyć wewnątrz hali ćwiczeń, odcinając jej część. Plan przebudowy obejmuje: salę o rozmiarach 17×20 mtr., 2 szatnie, natryski, centralne ogrzewanie i przedsionek, oraz 2 balkony na górnem piętrze. Dotychczasowy stan hali ćwiczebnej pozbawionej tych urządzeń, a także możności ogrzewania zmuszał Szkołę do wynajmowania sali na mieście.

III. Zasoby pedagogiczne.

Biblioteka.

Biblioteka Szkoły liczyła z końcem roku szkolnego 1926/27 ogółem 817 tomów w działach następujących:

	Było	Nabyto	Jest
Hygjena	37	6	43
Anatomja i antropologja	35	13	48
Fizjologja i nauki lekarskie	89	25	114
Metodyka gimnastyki . .	70	15	85
Sport	80	29	109
Czasopisma	50	23	73
Słowniki	8	—	8
Różne	18	1	19
Książki wojskowe . . .	274	44	318
Razem:	661	156	817

Bibliotekę podzielono na działy i skatalogowano, wszystkie książki naukowe oprawiono.

Laboratorjum.

Laboratorjum posiada szereg przyborów, jak waga Fairbanksa, wzrostomierz, antropometr stalowy, rachigraf Boigey'a, 6 dynamometrów Collina, dynamometr łopatkowy i grzbietowy Boigey'a, spirometr Verdina, eudjometr Boigey'a, zbiornik gutaperkowy do gazów, maskę Pecha, kimograf Mareya, bębenki zapisujące Mareya, oscylometr Pachona, pneumometr Pachona, pneumograf Verdina, miograf, kardjograf Jaquetta, sphigmomanometr Vaquesa, poligraf Boulitte, dynamograf Henri, chronograf Jaquetta,

Przyrządy laboratoryjne.

taktomierz, chronometr, chronometr Arsonwala, estezjometry Verdina i Manouvriera, krokomierz, taśmy lekarskie, ampliometry Foy'a, kompas piersiowy Demeny, cyrkiel Brocka, cyrkiel linjowy, kefalometr Brocka, sygnał Depreza, millivoltomierz, milliamperomierz, voltomierz, barometr, termometry i inne drobne przybory.

W roku 1926/27 wprowadzono okresowe badanie moczu u wszystkich uczniów. W tym celu nabyto komplety potrzebnych przyborów. Ponadto umeblowanie laboratorjum powiększyło się o szafkę oszkloną, kuszetkę oraz krzesło śrubowe.

Pomoce wykładowe.

Nabyto 30 tablic anatomicznych (akwarele) wykonanych na zamówienie, oraz zakupiono drugie tyle gotowych (drukowanych). Nabyto kompletny kościec na statywie. Dokompletowano drugi kościec złożony z poszczególnych kości, złożono osobne szkielety kończyń w zestawieniu poglądowem, nabyto przepiły czaszki i kości długich, oraz pojedyńcze kości czaszki osobno. Dla preparatów tych wykonano pudła i statywy, zakupiono szafę i szafkę oszkloną. Wykonano 2 tablice ścienne oraz przenośną boiskową. Nabyto 2 zegary ścienne do sali wykładowej i na korytarz.

Muzeum Szkoły.

W celu zapoczątkowania muzeum Szkoły sporządzono:

Plan hali i stadjonu w skali 1:200 (akwarela). Model plastyczny hali i stadjonu wielkości 80×100. Model tramu rozkładanego. Bęben obrotowy z 36-cioma zdjęciami fotograficznemi. Tablicę ścienną z wykresem graficznym produkcji instruktorów w latach 1921—26. Tablicę przedstawiającą programy kursów w r. 1926/27. Tablicę przedstawiającą zwycięstwo CSWG. i Sp. w Pradze Czeskiej 1926. Kasetę szklaną na proporzec Szkoły.

Skompletowano dawny album fotograficzny Szkoły. Ułożono nowy album fotograficzny przedstawiający metodę instruowania lekkiej atletyki.

Skrypta.

Wydano w Szkole następujące skrypta do użytku uczniów:

Regulamin walki bagnetem.
Przepisy gry football rugby.
Piłka koszykowa.
Hokey na lodzie.
Regulamin Wychowania Fizycznego (ponownie opracowane wydanie).
Szermierka na szable.
Podręcznik walki bagnetem.
Instrukcja organizacyjna C. S. W. G. i Sp

IV. Prace piśmiennicze.

Reg. Wych. Fiz.

Na polecenie MSWWojsk. opracowao na szeregu zebrań nową redakcję Regulaminu Wychowania Fizycznego dzieląc go na części następujące: Część I. Ogólna — zawiera wszelkie przepisy ogólne dotyczące prowadzenia ćwiczeń w oddziałach, oraz przepisy badań i pomiarów lekarskich. Część II. Obejmuje prowadzenie gimnastyki i zawiera jako dodatek 40 programów lekcyjnych. Część III. Ma objąć sporty nadające się do uprawiania w wojsku. Część ta znajduje się jeszcze w opracowaniu.

Artykuły.

Następujący oficerowie kadry umieścili swe prace w czasopismach:

Ppłk. Dr. Osmolski: Szereg artykułów w czasopismach „Stadjon," „Żołnierz Wielkopolski" i „Lekarz Wojskowy".

Ponadto broszurę: Kształcenie kierowników wych. fiz. Warszawa. Gł Ks. Wojsk. 1927.

Kpt. Szuszkiewicz: Artykuły o próbie sprawności fizycznej —„Żołnierz Wielkopolski", o kursach wych. fiz. dla młodzieży przysp. wojsk. — „Stadjon", o podróży do Göteborga — „Stadjon", o względnej ocenie ćwiczeń l. atletycznych i o ośrodku wych. fiz. Poznań — „Żołnierz Wielkopolski".

Kpt. Dobrowolski: o piłce rugby — o kursach przysp. wojsk i o rozwoju sportu olimpijskiego — „Żołnierz Wielkopolski" o kursach przedolimpijskich — „Stadjon".

Ponadto w Spółce autorskiej z Szenajchem wydał „Stumetrówkę" nakładem „Stadjonu".

Por. Dr. Mazurek: o wojskowym sporcie wioślarkim i podstawach nauki wiosłowania — „Żołnierz Wielkopolski".

O fizjologicznych podstawach oddychania w wioślarstwie — „Sport Wodny".

Por. Szydłowski: o kursach wych. fiz. dla młodzieży P. W. i o prowadzeniu gimnastyki — „Stadjon".

Odczyty.

Wygłosili:

Ppłk. Dr. Osmolski: Dwa odczyty o wychowaniu fizycznem w Sekcji sanitarnej

Tow. Wiedzy Wojskowej, jeden odczyt na zebraniu plenarnym Tow. W. Wojsk. oraz referaty na Radzie Naukowej W. F. i na Kongresie Sportowym.

Kpt. Dr. Pawełek: O znaczeniu społecznem i wojskowem wych. fiz., na zaproszenie Akad. Zw. Strzel. w sali Uniwersyteckiej.

Zebrania instuktorskie.

W ciągu roku szkolnego odbyto szereg zebrań instruktorskich dla omówienia metody poszczególnych działów pracy, mianowicie lekkiej atletyki i gimn. Poszczególne referaty wygłosili kpt. Szuszkiewicz i Por. Szydłowski. Szereg zebrań poświęcono sprawie projektu Regulaminu Wychowania Fizycznego.

Prelekcje w Szkole wygłosili:

Kpt. Szuszkiewicz: Sprawozdanie z podróży do Göteborga.

Por. Konopka (kursant): Praca kierownika wychowania fizycznego w pułku.

Kiosk C. S. W. G. i Sp. na wystawie sportowej we Lwowie.

V. Wizytacje, pokazy i zawody.

Inspekcje.

W roku 1926/27 dokonali inspekcji w C. S. W. G. i Sp.:

Płk. Szt. gen. Ulrych, Dyrektor Państwowego Urzędu Wych. Fiz. dnia 16. maja i 3. sierpnia 1297 r.

Płk. Szt. gen. Zamorski, Szef. Departamentu Piechoty dnia 24. września 1926 oraz 15. marca 1927.

Generał Dzierżanowski, D-ca O. K VII. dnia 10. maja, 5. lipca i 8. lipca 1927 r.

Generał Burhardt-Bukacki — Inspektor O K. VII. 20. listopada 1926 i 8. lipca 1927 r.

Ponadto zwiedził Szkołę dnia 8. lipca 1926 r. p. Dr. Emanuel Hansen, asystent Instytutu Wychowania Fizycznego Uniwersytetu w Kopenhadze.

Wystawa.

C. S. W. G. i Sp. wzięła udział w pierwszej Polskiej Wystawie Sportowej we Lwowie w dniach 3—18. czerwca 1927 r. urządzając na niej własne stoisko 20 mtr. długości.

Gdy kluby sportowe wystawiały niemal wyłącznie same tylko nagrody sportowe, Szkoła postarała się przedstawić w swych eksponatach obraz całej swej pracy i działalności. Wystawiono: Plan boiska i model, albumy fotograficzne, zbiór fotografji na statywie obrotowym, modele pokazowe, tablice wykładowe, tablice statystyczne, programy tygodniowe pracy na bieżących kursach, wydawnictwa Szkoły, zbiór regulaminów wych. fiz. — ogółem 30 eksponatów.

Pokazy.

W celu propagandy ćwiczeń cielesnych urządzono następujące pokazy:

19. i 20. 3. 1927. Pokaz dla zjazdu walnego sekcji wych. fiz. nauczycielstwa polskiego. Pokaz trwał 2 dni i obejmował wszystkie ćwiczenia uprawiane w Szkole.

10. 5. 27 r. Pokaz dla oficerów garnizonu i publiczności.

1. 6. 27 r. Grupa instruktorów i kursantów w ogólnej ilości 24 ćwiczących wyjechała do Warszawy i dała tam pokaz

gimnastyki i ćwiczeń sportowych dla Międzynarodowego Zjazdu Medycyny Wojskowej. Pokaz był powtórzony tegoż dnia dla szerszej publiczności.

8. 7. 1927 r. Pokaz instruowania na kursach Szkół Podoficerskich 57. p. p. i 7. p. strzel. kon., połączony z zawodami w walce bagnetem między Szkołą Podoficerską 15. p. ułanów, ćwiczoną w C. S. W. G. i Sp. i drużynami pułków O. K.

Zawody.

28. XI. 26. Zawody lekko-atl. i mecz piłki koszykowej z drużyną A. Z. S. Poznań.

Rugby.

17. I. 1927 r. Mecz piłki koszykowej z „Wartą".

23. III. 1927 r. Mecz piłki koszykowej z drużyną A. Z S. Poznań.

22. VI 1927 r. Mecz piłki nożnej z drużyną 58. p p.

5. VII. 1927 r. Igrzyska wojskowe O. K. VII. na Stadjonie szkolnym z udziałem organizacyjnym oficerów kadry C. W. S. G. i Sp.

10. IX. 1927 r. Zawody lekko-atl. wewnętrzne Kursu Przedolimpijskiego.

18. IX. 1927 r. Zawody lekko-atl. Kursu Przedolimpijskiego przeciw drużynie P. O. Z. L. A. (panie).

W ciągu roku szkolnego na Stadjonie Szkoły wielokrotnie odbywały się zawody sportowe klubów poznańskich i sąsiednich oddziałów wojskowych. Również dnia 2. X. 1927 r. na boisku Szkoły odbyły się rozgrywki o mistrzostwo lekko-atl. w 10-cioboju Polski.

Udział instruktorów Szkoły w zawodach.

Z pośród kadry szkolnej brali udział w zawodach następujący instruktorzy:

Kpt. Dobrowolski: W zawodach lekko-atl. o Mistrzostwo Polski 10. VII. 1927 (pierwszy w biegach na 100 mtr. i na 110 z płotkami. Rekord Polski).

O Mistrzostwo Polski w 10-cioboju 2 X. 1927 r. (2-gie miejsce).

W zawodach Polska—Jugosławia w Zagrzebiu 30. 7. 1927 r. (2-gi w biegu 100 m i 1-szy w biegu 110 mtr. z płotkami.

Polska—Włochy w Rzymie 24. IV. 1927.

Polska—Czechosłowacja w Warszawie 18. 9. 1927 (pierwszy w biegu 100 — drugi w biegu 200 mtr. — trzeci w biegu 110 z płotkami i trzeci w rzucie oszczepem).

Kpt. Mierzejewski: Zajął pierwsze miejsce w skoku wzwyż na zawodach lekko-atl. o Mistrzostwo Polski. Drugie miejsce w skoku wzwyż na zaw. Łotwa — Estonja — Polska w Warszawie.

Por. Dr. Mazurek: Jako sternik czwórki zdobył mistrzostwo czwórek Poznania 10. VII. i Mistrzostwo Polski 31. VII. oraz brał udział w Mistrzostwach Europy we Włoszech.

Chor. Adamczak: W skoku o tyczce zajął pierwsze miejsce: na zawodach lekko atl. o Mistrzostwo Polski, na zawodach lekko

atl. Polska—Włochy, na zawodach lekko atl. Polska—Jugosławia. Trzecie miejsce na zawodach Polska—Czechosłowacja w Warszawie.

Sierż. Urbaniak: Zajął trzecie miejsce w 10-cioboju Polski, był trzeci w pchnięciu kulą i w rzucie oszczepem na zawodach lekko-atl. o Mistrzostwo Polski.

Por. Laskowski Kaz.: Osiągnął mistrzostwo oficerskie w szermierce 8 V. 1927 r. w Warszawie.

Sierż. Zagacki: Osiągnął mistrzostwo podofic. w szermierce.

Drużyna szermiercza szkoły w składzie por. Laskowski Kaz., sierż. Zagacki, sierż. Wierzba, zdobyła nagrodę przechodnią miasta Łodzi na turnieju szermierczym Szkoła Łódź 20 III. 27 r. w Łodzi.

Wyjazd zagranicą.

Na obchód 100-letniej rocznicy śmierci Linga wydelegowano ze Szkoły kpt. Szuszkiewicza, który oglądał związane z obchodem pokazy, oraz zwiedził ogniska pracy wych. fiz. w Göteborgu, Kopenhadze i Berlinie.

Podoficerowie instruktorzy.

VI. Metoda ćwiczeń.

Rozwój metody prowadzenia ćwiczeń w C. S. W. G i Sp. trwa od początku jej istnienia i aczkolwiek metoda ta może być dziś uważana za ustaloną, to jednak pewne jej szczegóły podlegać będą prawdopodobnie dalszej ewolucji na podstawie doświadczeń własnych i szerzenia się postępów wiedzy wychowania fizycznego zagranicą.

Gimnastyka jest u nas uważana za podstawę ćwiczeń w wychowaniu fizycznem. Osiągnięcie ogólnej sprawności konstytucjonalnej i ruchowej, w czem gimnastyka oddaje wielkie usługi, — pozwala na wyćwiczenie sprawności bardziej specjalnych w stosunkowo szybkim czasie.

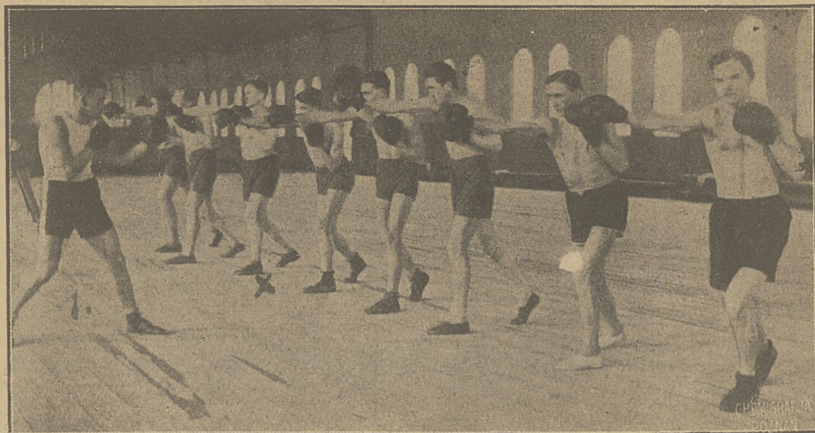
Dlatego metoda gimnastyczna jest przedmiotem ciągłych studjów w Centr. Szk. Wojsk. Gimn. i Sportów.

Obecna nasza gimnastyka zbudowana na zasadach t. zw. szwedzkich posiada również elementy innych metod jak naprz. francuskiej i duńskiej (Bukha) w całości swej przystosowana jest do charakteru budowy i sprawności ruchowej naszej młodzieży i wojska.

Przy zachowaniu zasady, że w lekcji gimnastyki winny być przećwiczone metodycznie wszystkie grupy mięśniowe i najważniejsze czynności ruchowe, położono nacisk na wyrobienie nietylko siły, lecz także gibkości i zręczności, a obok ćwiczeń ściśle wychowawczych wprowadzono utylitarne. Lekcję uczyniono żywą, wesołą, dzięki dodaniu zabaw i gier i zastosowaniu pierwiastku współzawodnictwa. Przestrzega się starannie zasady stopniowania wysiłku w każdej lekcji i w całym toku wyćwiczenia.

Metodycznie również odbywa się nauczanie we wszystkich gałęziach sportowych. Chodzi tu o przygotowanie elementów ruchowych, a więc siły i elastyczności odpowiednich grup mięśniowych, a następnie

stopniowe uzgadnianie pracy mięśni w danym sporcie czynnych. Ostateczne wykonanie ruchu sportowego rozkłada się na szereg elementów i faz, które metodycznie opracowywane są drogą doprowadzającą najpewniej do sprawności fizycznej.

Nauka boksu.

VII. Kursy.

W roku 1926/27 odbyły się w Szkole następ. kursy wojskowe:
Oficerski Roczny Kurs Wychowania Fizycznego.
" $3^1/_2$ miesięczny Kurs Gimnastyczno-Sportowy.
2-tygodniowy Kurs Informacyjny dla Lekarzy Wojskowych.
6-miesięczny Podoficerski Kurs Sportowy.

Ponadto kursy dla osób cywilnych:
Cztery kursy jedno-mies. gimnastyczno sportowe dla młodzieży przysposobienia wojskowego.
Kurs Przedolimpijski lekko-atletyczny.
Kurs Przedolimpiski bokserski (Ośrodek W. F.).

Rok szkolny 1926/27 w C. S. W. G. i Sp.

M-ce:	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
		Ofic. Kurs Roczny Wych. Fiz. — 20 ofic.										
	P. W. 63	P.W. 30	P.W. 38		P.W. 55	Podofic. Kurs G. Sp. — 55						
							Ofic. $3^1/_2$ w. — 44				PrzedOlimp 39 + 17	
									Inf. 16			
				Ośrodek Wychowania Fizycznego								

a) Oficerski Roczny Kurs Wychowania Fizycznego.

Kurs ten liczył 160 dni pracy w 3 trimestrach. Początek kursu dnia 2. listopada 1926 — koniec 5. lipca 1927 r. Kursantów 20.

Wykład ppułk. Dr. Osmolskiego.

Program i obsada kursu jak następuje:

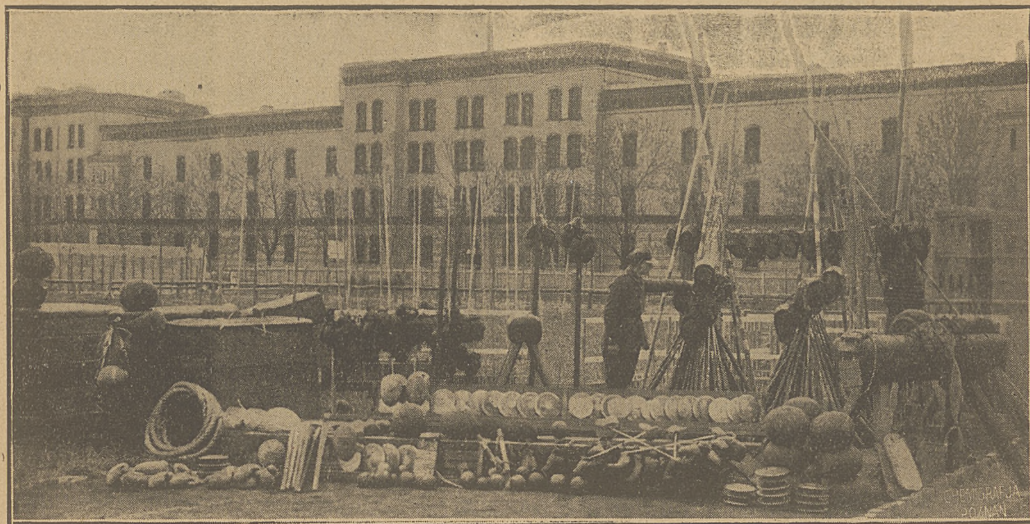
Teorja:		Trimestry: I.	II.	III.	Razem
Teorja Wych. Fizycznego	Ppłk. Dr. Osmoski	15	20	25	60
Metodyka i systematyka gimn.	Ppłk. Sikorski	20	30	10	60
Anatomja stosowana	Kpt. Dr. Pawełek	35	—	—	35
Fijologja człowieka	Dr. Lipiński	14	16	—	30
Przepisy sportowe	Kpt. Baran i instruk.	—	30	20	50
Psychologja	Mjr. Korniłowicz	—	—	14	14
Rep. z chemji i fizyki	Kpt. Dr. Pawełek	—	—	12	12
Patologja ogólna	„ „	—	—	14	14
Antropologja	Dr. Stojanowski	—	—	6	6
		84	96	101	281

Ćwiczenia:		I.	II.	III.	Razem
Gimnastyka i instruowanie	Kpt. Szuszkiewicz	36	67	45	150
Szermierka na szable	Por. Sedlaczek	38	52	—	102
„ „ szpady	„ Laskowski	—	—	12	
Lekka atletyka	Kpt. Dobrowolski	20	30	30	80
Boks	Por. Laskowski	20	30	—	50
Gry ruchowe i sport.	„ Konopacki	15	25	30	70
Walka bagnetem	„ Szydłowski	—	10	30	40
Wioślarka	„ Dr. Mazurek	7	8	10	25
Pływanie		—	—	—	—
		138	222	157	517

Badania, pomiary i próby sprawności fizycznej . . . . 8 dni

Kurs narciarski:

Ponadto w program kursu rocznego wszedł kurs narciarski, który się odbył w Jaszczurówce (Zakopane) z udziałem 30 ofic. prowadzony przez Szkołę z własnym personelem instruktorskim. Kurs obejmował wykłady teoretyczne: Ppłk. Dr. Osmolskiego, mjr. Ziętkiewicza, Kpt. Kępskiego, Kpt. Łuckiego, Kpt. Dr. Pawełka — razem 12 wykładów oraz ćwiczenia pod kierunkiem kpt. Łuckiego i por. Folwarcznego — razem 18 dni ćwiczeń.

Magazyn podręczny na boisku.

Praktyka w obozach P. W.

Po ukończeniu rocznego kursu wychowania fizycznego kursanci zostali odesłani na praktykę 6-cio tygodniową w obozach P. W.

Rozkład pracy:

Tydzień pracy na kursie rocznym obejmował: Wykładów 12 godzin, ćwiczeń 20 godzin razem 32 godz. pracy. Poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek po 6 godzin, środa i sobota po 4 godzin. W porze zimowej zajęcia trwały od godz. 8—11-ej i od 12-ej do 14,45 z przerwą godzinną na śniadanie. W lecie od godz. 8 do 12-ej a po obiedzie od 17 do 19-ej.

Teorja:

W roku 1926/27 Szkoła po raz pierwszy miała własne wykłady nauk teoretycznych z wyjątkiem fizjologji, na którą kursanci uczęszczali do Studjum Wych. Fiz. Urządzenie wykładów w Szkole pozwoliło na dostosowanie wykładów do potrzeb słuchaczy wojskowych i na koordynację całego programu. Ponadto oszczędziło kursantom uciążliwego przebierania się i tracenia czasu na przebywanie odległości między Szkołą a Studjum.

Ilość godzin wykładowych w porównaniu z latami ubiegłemi nie uległa zmianie natomiast rozszerzono zakres niektórych przedmiotów zwłaszcza co do przepisów sportowych i teorji wychowania fizycznego.

Ćwiczenia:

Metodę gimnastyki opracowaną w latach poprzednich uzupełniano w szczegółach w szerszej mierze, uwzględniając metodykę ćwiczeń dla młodzieży w wieku szkolnym wobec powołania oficerów do prowadzenia ćwiczeń w Ośrodkach Wych. Fiz. i szkołach.

W lekkiej atletyce zapoznawano ze wszystkiemi stylami ucząc zasadniczo po jednym w każdym dziale. Nauczano gruntownie metody ćwiczeń lekko-atl. zwracając szczególną uwagę na instruowanie.

W ogólnej ilości 100 godzin przeznaczonych na szermierkę przerobiono szablę i szpadę.

Z gier przerobiono piłkę siatkową, koszykową, nożną, rugby, hokey, szczypiorniaka i gry ruchowe.

Boks prowadzono jak w latach ubiegłych

Wioślarkę kursanci ćwiczyli w zimie w basenie klubu wioślarskiego, w lecie na rzece, do której dojeżdżali autami ciężarowemi użyczanemi przez 7. Dyon Samoch. Znaczna odległość rzeki od Szkoły powo-

dowało dużą stratę czasu na przejazdy. Do ćwiczeń na rzecze nabyto łódź 4-wiosłową dębową.

Nauka pływania mimo jej ważności nie mogła się odbywać z braku basenu ogrzewanego w Poznaniu i zbyt chłodnej wiosny.

Kursanci:

Roczny kurs 1926/27 ukończyło 20 oficerów a mianowicie:

1.	Kpt. Łucki Jerzy	48 p. p.	z postępem	bardzo dobrym
2.	Por. Berdziński Stanisław	15 p. p.	„	dobrym
3.	„ Bortkiewicz Juljan	31 p. p.	„	dobrym
4.	„ Chojnacki Wienczysław	Obóz Szk. W. Sam.	„	zup. dobrym
5.	„ Chmelik Edward	6 pap.	„	dobrym
6.	„ Folwarczny Roman	2 p. s. p.	„	zadawaln.
7.	„ Gawęda Marjan	26 p. p.	„	bardzo dobrym
8.	„ Grzywiński Władysław	28 p. p.	„	zup. dobrym
9.	„ Konopka Jan	33 p. p.	„	bardzo dobrym
10.	„ Koprowski Franciszek	10 p. uł.	„	bardzo dobrym
11.	„ Kubalski Edward	15 pap.	„	dobrym
12.	„ Laskowski Jerzy	5 p. strz. podhal.	„	zadawaln.
13.	„ Lück Piotr	76 p. p.	„	zup. dobrym
14.	„ Peczek Władysław	77 p. p.	„	zup. dobrym
15.	„ Szlichtinger Bronisław	5. p. p. Leg.	„	dobrym
16.	„ Skierczyński Marjan	4 p. sap.	„	bardzo dobrym
17.	„ Szpindura Roman	44 p. p.	„	dobrym
18.	„ Szupenko Wacław	9 p. sap.	„	zup. dobrym
19.	„ Ziembiński Maksymil.	1 p. sap.	„	zup. dobrym
20.	ppor. Pardo Bronisłdw	27 p. p.	„	zup. dobrym

b) Oficerski kurs $3^1/_2$ miesięczny gimnastyczno-sportowy.

Program:

Dni pracy 75 — początek dnia 4. kwietnia — koniec 12. lipca 27 r. — kursantów 44.

Wykłady i ćwiczenia następujące:

Teorja Wychowania Fizycznego	Ppłk. Dr. Osmolski	20	godzin
Nauki podstawowe	Kpt. Dr. Pawełek	24	,,
Przepisy sportowe	,, Dobrowolski	24	,,
Regulamin Wychowania Fizycznego	Por. Szydłowski	24	,,
		92	godziny
Gimnastyka i instruowanie	Kpt. Dobrowolski	100	godzin
Lekka atletyka	,, ,,	50	,,
Boks	Por. Laskowski	24	,,
Gry	,, Konopacki	40	,,
Walka bagnetem	Kpt. Dobrowolski	36	,,
Pływanie	Por. Laskowski	12	,,
		262	godziny

Badania i pomiary lekarskie oraz próby sprawności . . . . . 4 dni.

Rozkład pracy:

Tydzień pracy obejmował 32 godziny w tem 8 godzin wykładów i 24 godziny ćwiczeń. Krótkość kursu i dogodna pora roku pozwoliła na obciążenie kursantów 4 godzinami ćwiczeń fizycznych dziennie. Zajęcia trwały od godziny 8 — 12, a popołudniu od 17 — 19.

Wykłady i ćwiczenia:

W wykładach położono główny nacisk na znajomość Regulaminu Wych. Fiz. i przepisów sportowych. W ćwiczeniach traktowano najszerzej gimnastykę — lekką atletykę i Gry. Wszystkie wykłady i ćwiczenia odbywały się w lokalach i na terenach Szkoły, pływanie na Warcie.

Kurs ukończyło 44 oficerów a mianowicie:

1.	Kpt.	Krupa Antoni	17 pp.
2.	„	Romański Janusz	65 pp.
3.	„	Rybka Antoni	48 pp.
4.	„	Sienczak Władysław	22 pp.
5.	„	Sokołowski Kazimierz	1 psp.
6.	Por.	Bielawski Kazimierz	7 pp. L.
7.	„	Dudziak Michał	55 pp.
8.	„	Giziewicz Stanisław	86 pp.
9.	„	Gniza Józef	11 pp.
10.	„	Gronowski Ignacy	67 pp.
11.	„	Hanusz Juljan	84 pp.
12.	„	Jankowski Łucjan	45 psk.
13.	„	Jankowski Władysław	73 pp.
14.	„	Jabłoński Józef	81 pp.
15.	„	Kasperek Szymon	6 pp. L.
16.	„	Krzyształowski Antoni	51 pp.
17.	„	Kobyliński Jerzy	30 pskan.
18.	„	Krywald Aleksander	40 pp.
19.	„	Libert Feliks	31 psk.
20.	„	Lindner Władysław	62 pp.
21.	„	Lipski Tadeusz	30 psk.
22.	„	Łapiński Jerzy	58 pp.
23.	„	Minnicki Jerzy	3. pac.
24.	„	Mucha Adam	1. pp. L.
25.	„	Mędrecki Józef	25 pp.
26.	„	Niwiński Leopold	66 pp.
27.	„	Potażycki Stanisław	28 psk.
28.	„	Pietrzyński Klemens	75 pp.
29.	„	Piesowicz Stanisław	78 pp.
30.	„	Romiszewski Aleksander	6 pp. L.
31.	„	Rzeczkowski Józef	27 pp.
32.	„	Sładki Władysław	52 pp.
33.	„	Sępichowski Franciszek	79 pp
34	„	Sowa Stefan	9 pp. L.
35.	„	Tomaszewski Stanisław	4 pp. L.
36.	„	Trojnicki Ferdynand	35 pp.
37.	„	Wiśniewski Ludwik	BSP. 7.
38.	„	Zięba Jan	16 pp.
39.	„	Zalewski Marcin	10 pp.
40.	Ppor.	Liebert Hipolit	1 pp. L.
41.	„	Oziminski Bolesław	24 pp.
42.	„	Ostrowski Franciszek	85 pp.
43.	„	Sołtysiak Stanisław	70 „
44.	„	Urbaniak Antoni	32 „

Kurs ukończyło z wynikiem:

Bardzo dobrym 7, dobrym 26, zupełnie dobrym 4, zadowalającym 7.

c) 2-tygodniowy Kurs Informacyjny Dla Lekarzy Wojskowych.

Kurs obejmował 15 dni pracy w czasie od 27. czerwca do 12. lipca 1927 r. Uczestników 16.

Przedmioty:

Program: Wykłady: fizjologja pracy mięśniowej — mjr. lek. Fuchs-Dybowski. Zasady i organizacja wych. fiz. — kpt. Dr. Pawełek. Regulamin Wych. Fizycznego por. Szydłowski.

Ćwiczenia osobiste:

Ćwiczenia laboratoryjne mjr. lek. Fuchs-Dybowski. Gimnastyka kpt. Szuszkiewicz. Gry ruchowe por. Konopacki.

Pokazy:

Lekka atletyka, piłka nożna, rugby, walka bagnetem, tennis, szermierka, walka wręcz, boks, sport wodny — prowadzili instruktorzy szkoły.

Ponadto wystarano się o pokazy: hippika i polo-konne.

Dzień pracy obejmował następujące zajęcia: gimnastykę, 2 godziny wykładów, gry ruchowe, wykład, — oraz popołudniu zajęcia laboratoryjne 2 godziny.

	Uczestnicy:				DOK.
1.	Ppłk.	lek.	Dr.	Moszyński Andrzej	VIII.
2	Mjr.	lek.	Dr.	Kuryluk Władysław	IV.
3.	„	„	„	Bałaszeskul Franciszek	VI.
4	Kpt.	„	„	Sliwonik Wacław	I.
5.	„	„	„	Jasiński Stanisław	VI.
6.	„	,	„	Mierzwiński Józef	VIII.
7.	„	„	„	Kumelowski Jan	III.
8.	„	„	„	Libański Józef	V.
9	Por.	„	„	Hanusz Ryszard	X.
10.	„	„	,	Chrzanowski Stanisław	VII
11.	„	„	„	Wagner Bronisław	I.
12.	„	„	„	Budlewski Kazimierz	III.
13.	„	„	„	Jagodziński Witold	VII.
14.	„	„	„	Czarnecki Tadeusz	II.
15	„	„	„	Giziński Antoni	IX.
16.	„	„	„	Kluczyński Jerzy	V.

d) 6-cio miesięczny Podoficerski Kurs Sportowy.

Program:

Kurs trwał od 13. marca do 13. sierpnia 1927 r. Dni pracy 130. Kursantów 55.

Przedmioty:

Regulamin W. F. por. Szydłowski	50 godz.
Nauki podstawowe kpt. Dr. Pawełek	50 „
Przep. sportowe kpt. Mierzejewski	50 „
Razem:	150 godz.

Gimnastyka i instruowanie kpt. Mierzejewski	190 godz.
Lekka atletyka kpt. Mierzejewski	60 „
Boks por. Laskowski	40 „
Gry kpt Mierzejewski i por. Szydłowski	70 „
Walka bagnetem por. Szydłowski	80 „
Pływanie por. Laskowski . . .	20 „
Razem:	460 godz.

Tygodniowy rozkład pracy obejmował 32 godziny z czego 8 godz. wykładów i 24 godziny ćwiczeń. W ćwiczeniach główny nacisk kładziono na gimnastykę, gry i walkę bagnetem. Trwanie kursu aż do połowy sierpnia pozwoliło na przeprowadzenie nauki pływania na rzece.

Badania, pomiary i próby sprawności odbyły się na początku i przy końcu kursu zajmując razem 4 dni.

Kursanci:

1.	Chorąż.	Bekielewski Franciszek	41 pp.
2.	st. sierż.	Czupratowski Stanisław	22 „
3.	„ „	Iberla Albin	10 „
4.	„ „	Komornicki Władysł.	III/10 „
5.	„ „	Łuchniak Franciszek	28 psk.
6.	sierż.	Antczak Józef	86 pp.
7.	„	Basiński Karol	70 „
8.	„	Cach Tadeusz	3 psp.
9.	„	Dorosz Franciszek	50 psk.
10.	„	Glinkowski Władysław	57 pp.
11.	„	Kulawiak Sylwester	9 pp. L.
12.	„	Kucharski Antoni	79 pp.
13.	„	Janecki Feliks	14 „
14.	„	Leśniak Walenty	57 „
15.	„	Maliszewski Franciszek	66 „
16.	„	Modzelewski Antoni	19 „
17.	„	Mrugowski Franciszek	74 „
18.	„	Napieraj Stanisław	61 „
19.	„	Purolnik Stefan	75 „
20.	„	Orłowski Jan	57 „
21.	„	Raczkowski Zygmunt	2 pp. Leg.
22.	sierż.	Rudnicki Zygmunt	31 psk.
23.	„	Seler Antoni	1 pp. Leg.
24.	„	Wolanin Andrzej	5 psp.
25.	„	Staszek Wincenty	11 pp.
26.	„	Wieczorek Jan	3 psp.
27.	„	Zatoński Eugeniusz	48 pp.
28.	„	Zimnowoda Józef	39 „
29.	plut.	Gawron Jan	45 psk.
30.	„	Hapanowicz Denis	25 pp.
31.	„	Mysiewicz Stanisław	71 „
32.	„	Jastrząb Franciszek	16 „
33.	„	Krzywda Stanisław	8. pp. Leg.
34.	„	Kociemba Franciszek	7 pp Leg.
35.	„	Lewandowski Zygmunt	76 pp.
36	„	Mądraszewski Franciszek	67 pp.
37.	„	Markowski Piotr	33 „
38.	„	Rogaczewski Bolesław	78 „
39.	„	Rzepecki Piotr	4 psp.
40.	„	Ryng Wacław	34 pp.
41.	„	Sokalski Józef	13 „
42.	„	Słowik Florjan	6 psp.
43.	„	Szulc Józef	60 pp.
44.	„	Szybiłło Tadeusz	65 „
45.	„	Zioło Wacław	83 „
46.	kapr.	Błaszczyk Ludwik	I. B. C. K. M.
47.	„	Gardjan Stefan	24 pp.
48.	„	Pikała Józef	80 „
49.	„	Przerwa Stanisław	15 „
50.	„	Powideł Józef	6 pp. Leg.
51.	„	Skwara Aleksander	77 pp.
52.	„	Suszyński Franciszek	63 pp.
53	„	Wiencek Józef	17 „
54.	mat.	Rachubiński Bron.	Kadra Mar. Woj
55.	str. mar.	Biały Lech	Port Woj. Gdynia

e) 4-tygodniowe Kursy Ćwiczeń Sportowych, dla Młodzieży P. W.

Kursów takich odbyło się 4 a mianowicie:

1. Od 15. 9. — 14. 10. 1926 Uczest. 63 ze Związku Strzeleckiego.

2. Od 18—10—15 11. 1926 Uczest. 30 ze Związku Młodzieży Miejskiej.

3. Od 22. 11—18. 12. 1926. Uczest. 38 ze Zjednoczenia Młodzieży Polskiej, Związku Młodzieży Wiejskiej i Związku Powstańców Górnośląskich.

4. Od 31. I. 27. II. 1927 r. Uczest 55 ze Związku Straży Pożarnych. Razem uczest. 186.

Program każdego kursu obejmował:

Wykłady z hygjeny ćwiczeń oraz zasad zaprawy, podstaw gimnastyki i organizacji sportu	20 godz.
Pogadanki	20 „
Pomiary i badania lekarskie oraz próby sprawności	20 „
Razem:	60 godz.

Gimnastyka	30 godz
Lekka atletyka	26 „
Gry ruchowe	32 „
Boks	12 „
Razem:	100 godz.

Kierownikami kursu byli:

pierwszego kpt. Dobrowolski, następnych kpt. Mierzejewski. Wykłady i ćwiczenia prowadzili instruktorzy Szkoły.

Zajęcia odbywały się rano i popołudniu, pogadanki wieczorem. W dni świąteczne uczestnicy kursów zwiedzali miasto Poznań (ratusz, zamek, zwierzyniec, ogród botaniczny itp.).

Dla młodzieży Związku Straży Pożarnych wygłoszono cykl wykładów o obronie przeciwgazowej, oraz urządzono dwa pokazy pożarnicze w sąsiednich oddziałach Straży Pożarnej.

f) Przedolimpijski Kurs Lekkiej- atletyki.

W czasie od 16. sierpnia do dnia 30. września 1927 r. odbył się w Centralnej Szkole Wojskowej Gimnastyki i Sportów kurs lekko-atletyczny dla zawodników, wyznaczonych przez Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego w porozumieniu z P. K. Ol.

Polski Komitet Olimpijski wyznaczył na kurs; zawodników następujących:

Panie:

1. Bejmówna, 2. Brejerówna, 3. Ciepłówna (Wiśka), 4. Czajkowska, 5. Dobrosówna, 6. Frydrychówna, 7. Gędziorowska, 8. Jabłczyńska, 9 Kasprzakówna, 10 Kobielska, 11. Konopacka, 12. Lanżanka, 13. Pizłówna (Hanka), 14. Raźniewska, 15. Schabińska, 16. Wieczorkiewiczówna, 17. Woynarowska.

Kurs Przedolimpijski Lekkiej Atletyki

Zadaniem kursu było stworzenie dogodnych warunków, aby zawodnicy nań przybyli mogli poprawić swą kondycję fizyczną przez umiarkowaną ilość ćwiczeń metodycznych oraz przez wypoczynek od pracy zawodowej, i aby zapoznali się z techniką ćwiczeń.

Dzień pracy na kursie był rozłożony w sposób następujący:

Godz 8 pierwsze śniadanie, godz. godz. 8 15—9 gimnastyka, godz. 9—9.35 drugie śniadanie, godz. 9.35—10.20 wykład, godz. 10 30—11.30 gry ruchowe lub marsz, godz. 15—17 zaprawa indywidualna.

Ćwiczeniami i zaprawą kierowali: Kpt. Baran, przydzielony przez P. U. Wych. Fiz., kpt. Dobrowolski, kpt. Mierzejewski i por Konopacki. W końcu kursu przyjechał trener p. Klumberg (Estonja) były mistrz świata w 10-cio boju lekko-atl. 1912 r. Wykłady wygłaszali: Ppłk. Dr. Osmolski, kpt. Dr. Pawełek, Klumberg oraz instruktorzy Szkoły.

Panowie:

1. Adamczak, 2. Anders, 3. Baran Jan, 4. Baran Józef, 5. Biniakowski, 6. Buchała, 7. Cejzik, 8. Czarnecki, 9. Dobrakowski, 10. Dobrowolski, 11. Freyer, 12. Fryszczyn, 13. Gawenda, 14. Gilewski, 15. Halicki, 16 Janicki, 17 Jaworski, 18. Kostrzewski, 19 Łucki, 20. Łukasiewicz, 21. Maciaszczyk, 22. Majtkowski, 23. Mejro, 24. Mierzejewski, 25 Nalepa, 26 Nowak, 27. Nowosad, 28. Nowosielski, 29. Rzepka, 30. Rzepuś, 31. Sarnacki, 32. Sawaryn, 33 Sidorowicz, 34. Skierczyński 35. Smakulski, 36. Szelestowski, 37. Szwarc, 38. Trojanowski, 39. Urbaniak.

W czasie kursu zawodnicy byli systematycznie poddawani badaniom lekarskim. Również wielką uwagę kładziono na odżywianie (5 razy dziennie) oraz na tryb życia zawodników Dwuch masażystów stosowało masaże. W wypadkach drobnych uszkodzeń stosowano diatermię.

Zawodnicy wynieśli z kursu rzetelną korzyść przez zapoznanie się z systematyczną zaprawą opartą na gimnastyce, i ćwiczeniach metodycznych oraz na stopniowaniu, dozowaniu i ściślem kontrolowaniem ćwiczeń. Niepunktualne przybywanie zawodników, oraz zbyt częste odrywanie się od pracy dla wyjazdów na zawody było poważną przeszkodą w pracy.

Wewnętrzne zawody urządzane wśród kursantów w dniach 10. i 18. września wykazały dodatnie wyniki pracy, przynosząc kilka nowych rekordów polskich (pań).

g) Przedolimpijski Kurs Bokserski.

W dniach od 15. lipca do 20. sierpnia 1927 r. odbył się w Centr. Szk. Wojsk. Gimn. i Sportów Przedolimpijski Kurs Bokserski obejmujący 14 zawodników.

Kierownikiem kursu był por. Laskowski, instruktorem pomocniczym wachm. Sztam. Z ramienia Polskiego Związku Bokserskiego opiekował się kursem kpt. Baran.

Uczestnicy kursu przybywali w różnych terminach i tak samo opuszczali kurs, przez co liczba ich nie była stałą w czasie trwania kursu. Organizacyjnie kurs przydzielono do Ośrodka Wych. Fiz. m. Poznań.

Uczestnicy:

Arski, Bączkowski, Czarnecki (Łódz), Czarnecki (Poznań), Gawili, Gerlich, Głon, Iwański, Konarzewski, Majchrzycki, Seidel, Stępniak, Stibbe, Szulc.

ZESTAWIENIE.

Ogółem więc przez Centr. Szk. Wojsk. Gimnastyki i Sportów przeszło:

	I-sze 5-ciolecie	1926/27 r.	Razem:	
Ofic. Kursy Roczne W. F.	102	20	122	Razem:
„ „ gim. sport	349	44	393	522
„ „ szermiercze	7	—	7	ofic. instrukt.
„ „ informac.	306	16	322	
	764	80	844	
Podofic. kursa gimn. sport.	249	55	304	
„ „ szerm	125	—	125	
	374	55	429	podofic. instrukt.
Kursy dla osób cywilnych	124	242 *)	366	

Ogółem osób: W I. 5-cioleciu **1262** W r. 1926/7 **377** Razem: **1639**

Ponadto w pomieszczeniach Centr. Szk. Wojsk. Gimn. i Sportów ćwiczył Ośrodek Wychowania Fizycznego m. Poznań (980 zapisanych ćwiczących) słuchacze Studjum Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego (w liczbie kilkudziesięciu rocznie) oraz korzystały z nich poszczególne kluby i osoby cywilne dla ćwiczeń, treningów, zawodów i gry w tennis.

Niezależnie od tego instruktorzy Szkoły udzielali lekcyj w następujących uczelniach:

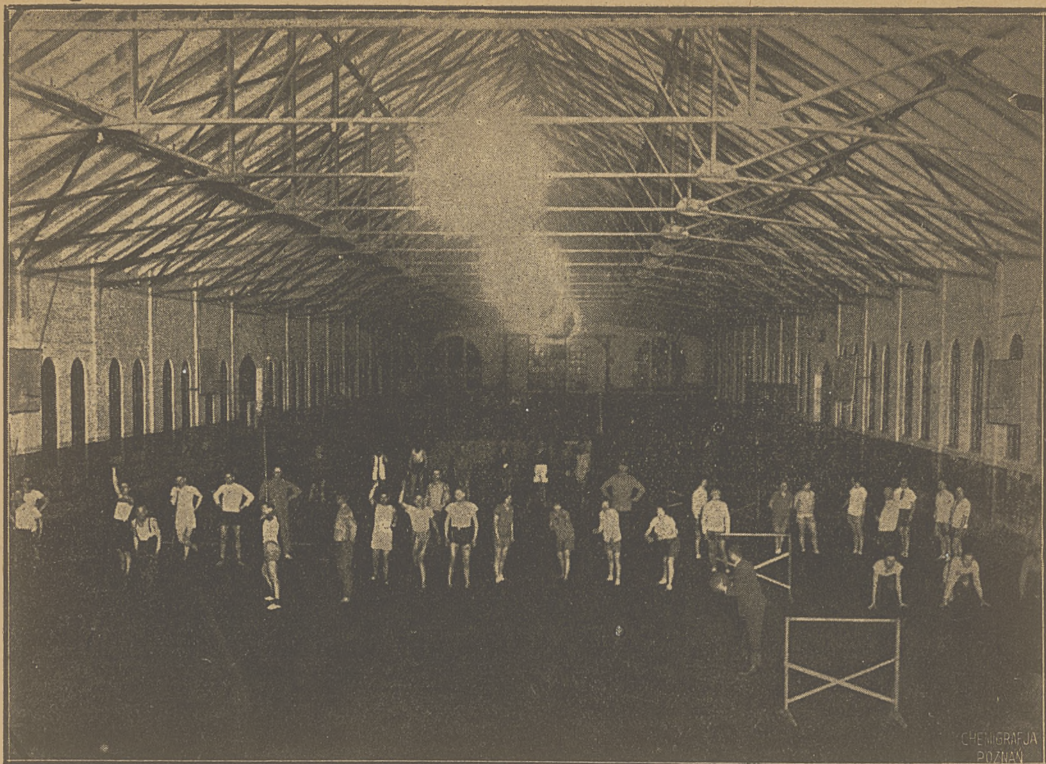
Studjum Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Pozn.:

Kpt. Szuszkiewicz Wachm. Stamm Sierż. Zagacki

Państw. Wyższe Kursa Nauczycielskie:

Kpt. Szuszkiewicz Kpt. Mierzejewski Por. Szydłowski

*) Komp. P. W. — 186. Przedolimp. Kurs L. Atl. 39 + 17 = 242.

Cwiczenia wieczorne Ośrodka Wych. Fiz. prowadzone przez instruktorów Szkoły

VIII. Ośrodek Wychowania Fizycznego na miasto Poznań.

Z początkiem roku 1927 na polecenie Państw. Urz. Wych. Fiz. zorganizowano przy C. S. W. G. i Sp. Ośrodek, którego zadaniem było przygotowanie praktyczne instruktorów dla organizacyj sportowych. Do Ośrodka Poznań zgłosiły swe zespoły następujące kluby, organizacje i oddziały.

A. Z. S. Poznań . .	3 zespoły	(gimnastyka, boks, szermierka)	81	ćwicz.
Drużyna Błękitna . .	2 „	(gimnastyka)	75	„
Klub. Sport. „Policja“	1 „	(gimnastyka, lekka atl. gry)	32	„
„Warta“	3 „	(gimnastyka, boks)	167	„
P. O. Z. L. A. . .	1 „	(gimnastyka, lek. atl., gry)	32	„
Kurs Nauczyc. . .	1 „	(gry)	23	„
Szk. Budowy Maszyn	2 „	(gimnastyka, szermierka)	48	„
„Sokół“	1 „	(gimnastyka, lek atl., gry)	70	„
Wyższa Szk. Handl. .	1 „	„ „ „ „	65	„
Zw. Harc. Polsk. . .	1 „	(gimnastyka)	32	„
Zw. Młodych Polek .	1 „	(gimnastyka i gry)	39	„
Zw. Strzelecki. . .	1 „	„ „	47	„
Zw. Podofic. rez. .	1 „	„ „	45	„
Szk. Podofic. 15 p. ul.	1 komp.	(gimn., lek. atl., gry i walka bagnetem) .	45	„
Szk. Podofic. 7 p strz. k.	1 „	„ „ „ „ .	42	„
Szk. Podofic. 57 p. p.	1 „	„ „ „ „ .	113	„
Przedolimp. kurs boksu	1 zesp.	(boks, gry gimn.)	14	„
Razem:	23 zespoły		980	ćwicz.

Z 980 zgłoszonych uczęszczało średnio około 700 ćwiczących. Świadectw ukończenia kursu wydano 280.

Praca w Ośrodku trwała przez 7 miesięcy, zatrudniając 6 ofic. i 5 podoficerów Szkoły. Sześć zespołów z powodu niedostatecznej frenkwencji (poniżej 60% zgłoszonych) rozwiązano. Zespoły ćwiczyły zasadniczo po 10 tygodni trzy razy tygodniowo (30 godzin) w godzinach wieczorowych.

Zawody w walce bagnetem w hali szkoły

IX. Izba Chorych.

Do wizyt lekarskich w Szkole zgłosiło się w ciągu roku Szkolnego:

Kursantów	oficerów	169
„	podoficerów	220
„	P. W. i szeregowych . .	119
	Razem:	508

Większość zgłoszeń była spowodowana przez drobne uszkodzenia cielesne. (W ciągu całego roku nie zdarzył się przy ćwiczeniach ani jeden poważniejszy wypadek). Wizyty lekarskie odbywały się przed ćwiczeniami, ponadto okresowe badania obejmowały wszystkich kursantów. W przyypadkach złego samopoczucia się instruktorzy kierowali kursantów niezwłocznie do lekarza, w razach potrzebnych kierowano ich do badań specjalnych w szpitalu okręgowym.

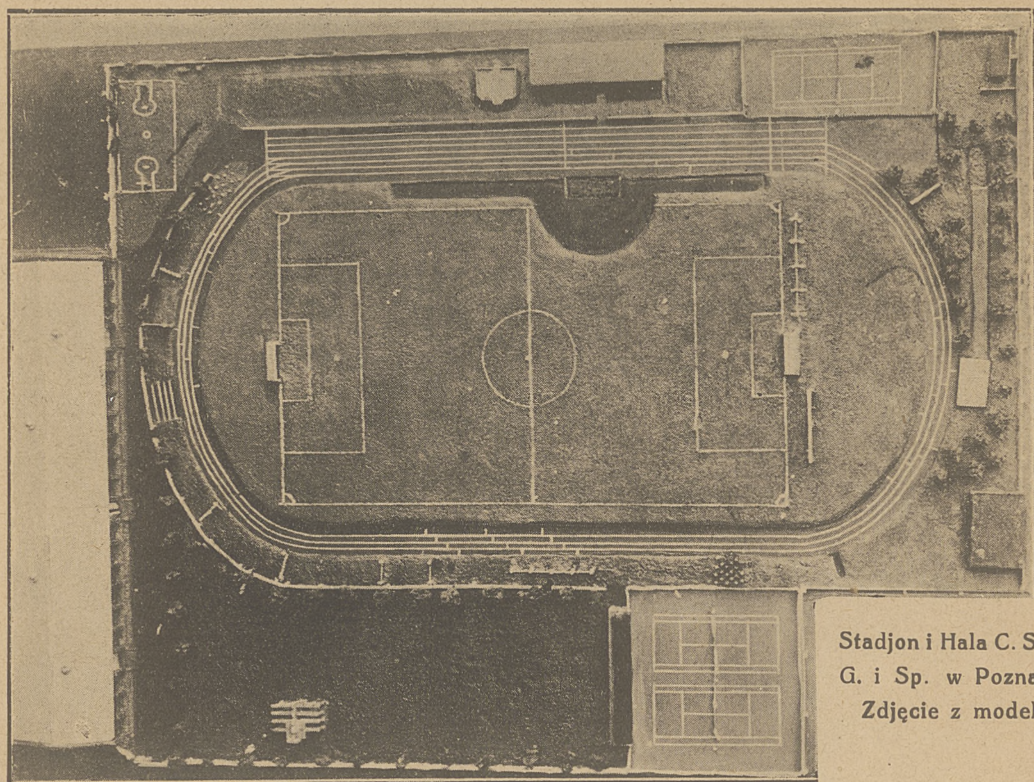
Wprowadzono wyjaławianie opatrunków w Szkole przez zakup puszki do sterylizowania oraz zwiększono instrumentarjusz opatrunkowy. W gmachu szkolnym zamieniono dawne spluwaczki koszarowe na spluwaczki typu szpitalnego.

X. Budżet i Gospodarka.

Na okres od 1. I. do 31. III. 27 r. Ministerstwo przydzieliło Szkole sumę 15,000 zł. poczem na rok budżetowy 1927/28 55,000 zł. tj. po 4,585 zł. miesięcznie. Z tych kredytów spłacono długi Szkoły (5,600 zł.) zaopatrzono magazyn sportowy, odre-

montowano pomieszczenia, dokonano niezbędnych inwestycyj w hali i na stadjonie.

Do najpoważniejszych wydatków zaliczyć należy wykończenie budynku natrysków, nabycie przyrządów gimnastycznych, sprzętu lekko-atletycznego, oraz sprzętu do gier sportowych, kompletów bokserskich, oraz do walki bagnetem, sprzętu szermierczego, następnie kompletu koszulek, spodenek i pantofli ćwiczebnych. Dla potrzeb kancelaryjnych i wydawnictw nabyto drugą maszynę do pisania i powielacz. Dla wypoczywania ćwiczących zakupiono 20 leżaków. Dla sportu wioślarskiego łódź 4-wiosłową.

Stadjon i Hala C. S. W. G. i Sp. w Poznaniu. Zdjęcie z modelu.

ZAKOŃCZENIE.

Oddawna projektowane przeniesienie Centr. Szk. Wojsk. Gimn. i Sp. do Warszawy celem ulokowania jej i uposażenia w sposób odpowiadający jej przeznaczeniu i zadaniu weszło w roku 1927 na tory realizacji.

Na posiedzeniu Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego w dniu 12 lutego 1927 r. wygłosił ppłk. Dr. Osmolski powierzony mu referat p. t. „Kształcenie wychowawców fizycznych", dotyczący powstania Centralnej Uczelni Wychowania Fizycznego. Komisja wyłoniona z Rady Naczelnej W. F. w składzie: prof. Ciechanowski, ppłk. Dr. Osmolski, prof. Piasecki, ppłk. Sikorski Walerjan, ustaliła zarys zasad organizacyjnych przyszłego instytutu.

Pozatem wybrano i przyznaczono dla przyszłego instytutu obszerny teren w lesie na Bielanach pod Warszawą, na którym już od wiosny 1928 r. mają się rozpocząć prace budowlane. Opracowanie planów podjął Wydział Projektów Dep. Budownictwa M. S. Wojsk.

DO NABYCIA:

W CENTR. SZKOLE WOJSK. GIMN. I SPORTÓW

ADRES:

CENTR. SZKOŁA WOJSK. GIMN. I SPORTÓW

POZNAŃ, UL. GRUNWALDZKA

	CENA
Sprawozdanie z działalności Szkoły za rok 1926/27 z 14 ilustracjami . . .	1,00
Komplet tablic ściennych, postaw gimnastycznych 60 × 80 (22 sztuki) dla szkół i oddz. wojsk.	15,00
Krzywa natężenia toków lekcyjnych	1,00
Zabawy i gry ruchowe dla wojska	1,00

SKRYPTA:

Regulamin Wych. Fiz. cz. I. i II. oraz dodatek (programy lekc.) . . .	5,00
Walka bagnetem	3,80
Szermierka na szable	1,80
Instr. organiz. C. S. W. G. i Sp.	1,00

WYSYŁKA PO PRZESŁANIU PIENIĘDZY LUB ZA ZALICZENIEM POCZTOWEM

